

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНЦІСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

МІСЦЕ ЕЛЕКТРОННИХ ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.....	60
Кульбачук О.С., Сідь Є.В., Соловйов О.В., Піскун А.В.	
ЩОДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІООРГАНІЧНА ХІМІЯ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	61
Кучеренко Л.І., Кандибей К.І.	
КОМУНІКАЦІЯ ТА СПІЛКУВАННЯ У СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	62
Лашкул Д.А., Назаренко О.В.	
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	63
Лукашенко Л. В., Лихасенко І. В.	
СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ.....	64
Луценко Н.С., Рудичева О.А., Ісакова О. А., Кирилова Т.С., Михальчик Т. С.	
СИМУЛЯЦІЙНИЙ ТРЕНІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД В ПІДГОТОВЦІ ОТРИМУВАЧІВ ОСВІТИ З МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ	66
Льовкін О.А.	
ВІЗУАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ В ОПАНУВАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ».....	67
Макуріна Г.І., Чернеда Л.О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ СТОМАТОЛОГІВ.....	69
Манухіна О.М., Варакута О.А., Сидоряко А.В.	
ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І КЛІНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	70
Мельнікова О.З., Іванченко О.З., Мікасян Г.Р.	
ІННОВАЦІЙНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗАЦІЇ МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ КЛІНІЦИСТІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	73
Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Коновалова М.О., Мануйлов С.М.	
ПІДГОТОВКА СТОМАТОЛОГІВ В ІНТЕРНАТУРІ – ВИКЛИКИ ЧАСУ	75
Міщенко О.М., Манухіна О.М., Варакута О.А., Сидоряко А.В.	
РОЛЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА.....	77
Москвітін Д.А.	
ОЧНА ТА ДИСТАНЦІЙНА ФОРМИ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЛІКАРЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	78
Недельська С.М., Ярцева Д.О., Мазур В.І., Самохін І.В., Кряжев О.В., Бессікало Т.Г., к.мед.н., Кляцька Л.І., Федосєєва О.С., Лямцева О.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В НАВЧАНІ ЛІКАРЯ-ЛАБОРАНТА	79
Павлов С.В., Баранова Л.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЦИСТА-ФАРМАЦЕВТА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	81
Панасенко О.І., Карпенко Ю.В., Куліш С.М., Аль Халаф Н.А.	
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ У ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ.....	83
Пацера М.В.	
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	84
Пащенко І.В., Соляник О.В.	
ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ САЙТУ НАВЧАЛЬНОЇ АПТЕКИ.....	87
Пишнограєв Ю.М.	

ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ САЙТУ НАВЧАЛЬНОЇ АПТЕКИ

Пишнограєв Ю.М., доцент кафедри МФІ і НТ

Ключові слова: інформаційна модель, сайт, Microsoft 365, навчальна аптека.

У 2017 році на базі кафедри "Технологія ліків" Запорізького державного медико-фармацевтичного університету створено навчальну аптеку. Навчальна аптека імітує роботу реальної аптеки та організована з метою забезпечення якості підготовки висококваліфікованих фахівців фармацевтичного профілю.

За умов стрімкого розвитку інформаційних технологій кожна окрема структурна одиниця потребує власного web-сайту, який виступає єдиним джерелом для всієї інформації. Процес створення сайту ґрунтується на відповідній інформаційній моделі. Інформаційна модель – це сукупність інформації, що характеризує суттєві властивості та стани об'єкта, явища або процесу. Інформаційна модель встановлює взаємозв'язок із зовнішнім світом.

Інформаційна модель базується на даних, тобто на інформації про об'єкт моделювання. Дані, що використовуються для створення інформаційної моделі, є системою з певною структурою. Одним із способів опису такої структури є її графічне представлення за допомогою методології SADT (аббревіатура виразу Structured Analysis and Design Technique – методологія структурного аналізу і проектування) [1].

На рисунку 1 представлено діаграму інформаційної моделі верхнього рівня.

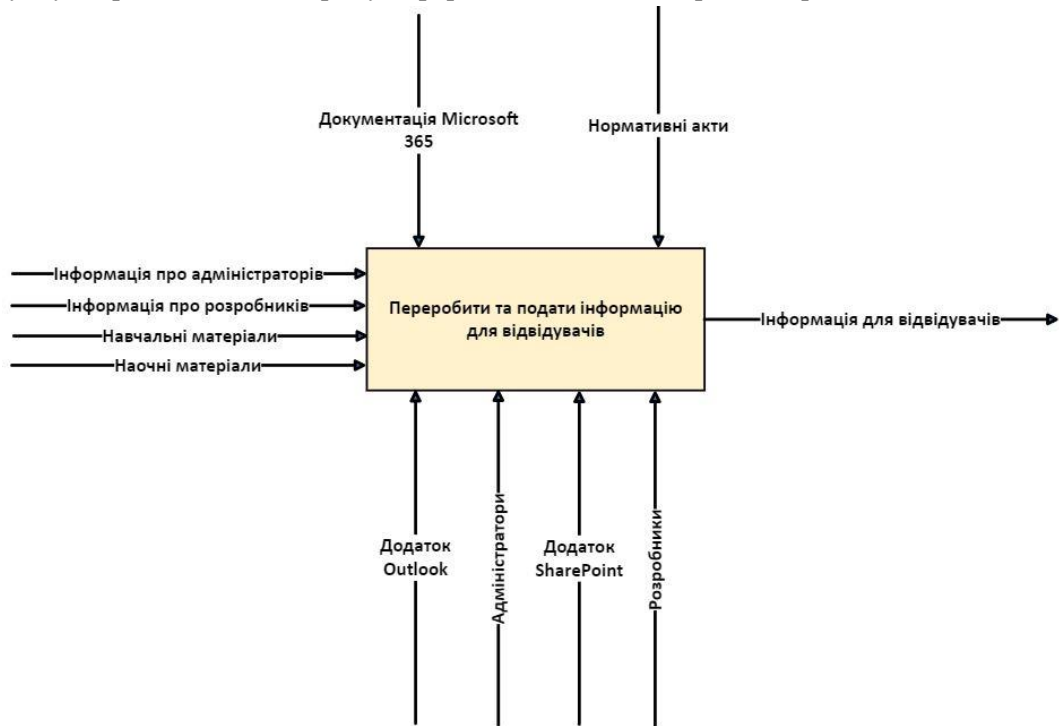

Рисунок 1 – Діаграма верхнього рівня

В якості вхідних елементів (ліва частина діаграми) використовуються інформаційні ресурси: інформація про адміністраторів, інформація про розробників, наочні та навчальні матеріали. Вхідна інформація за допомогою механізмів та елементів керування переробляється для отримання на виході необхідного результату. Таким результатом повинна бути інформація, розміщена на сайті в оптимальній, зручній для сприйняття та навчання формі.

До механізмів (нижня частина діаграми) у SADT-діаграмі відносять такі елементи: учасники, інструменти, обладнання, програмні продукти та інші. Для нашої інформаційної моделі до механізмів відносять наступні елементи: адміністратори, розробники, а також програмні продукти Outlook та SharePoint. Адміністратори є творцями сайту і мають повний набір прав. Їхня роль полягає у розробці

загальної структури сайту, і на цій основі у формуванні сторінок сайту, бібліотеки та інших елементів web-порталу. Участь розробників сайту пов'язана із підготовкою навчального матеріалу. Розробники сайту - як правило, кваліфіковані спеціалісти, автори навчально-методичних посібників. Розробники мають доступ до інформаційних матеріалів сайту, мають можливість їх додавати, редагувати та видаляти. Також до механізмів SADT-діаграми належать програмні продукти Outlook та SharePoint, які є частиною платформи Microsoft 365 [2]. Додаток Outlook є поштовим сервісом, в якому закладено функцію створення робочих груп для спільної роботи. Такій групі надається окрема поштова адреса, загальний файловий простір і надається можливість створення сайту групи. Для створення сайту призначено іншу програму Microsoft 365 – додаток SharePoint. Він дозволяє створити зручну структуру розміщення інформації, надає безпечне загальне сховище документів і при цьому дозволяє гнучко налаштувати права доступу до файлів.

Елементами управління (верхня частина діаграми) є документація Microsoft 365 та нормативні акти, що регулюють роботу аптечних закладів.

Декомпозицією діаграми вищого рівня є діаграма першого рівня, яка представлена на рисунку 2.

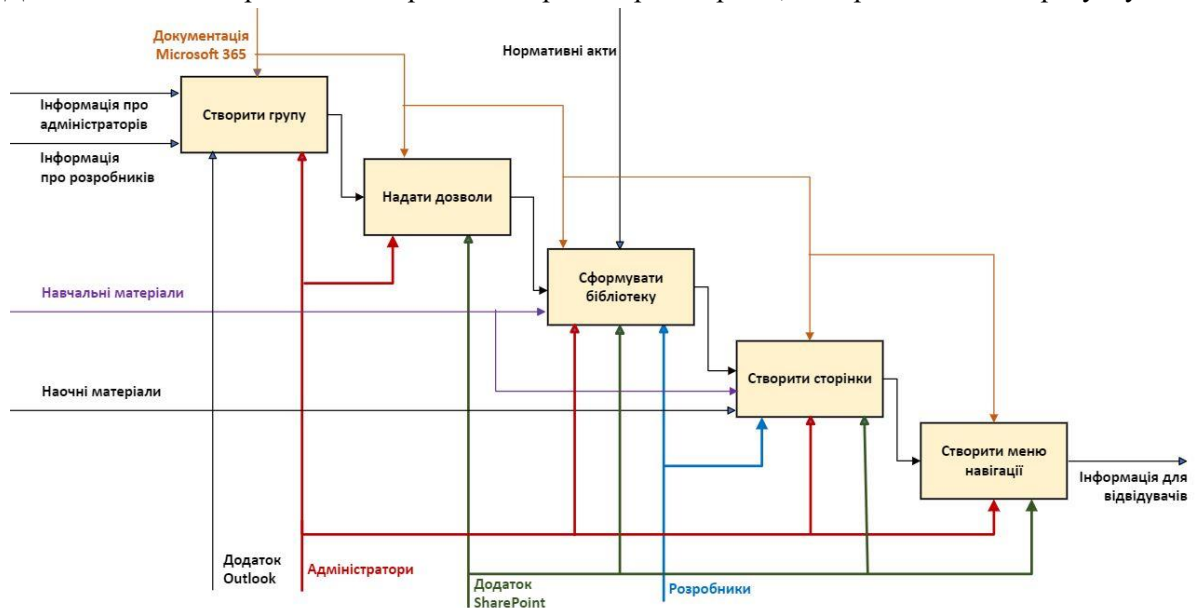

Рисунок 2 - Діаграма першого рівня

Після проведення декомпозиції процес поділяється на п'ять підпроцесів: створити групу, надати дозволи, сформувати бібліотеку документів, створити сторінки сайту, створити меню навігації по сайту.

Групу створює адміністратор за допомогою додатку Outlook. Адміністратор визначає склад групи. Частина групи може бути власниками сайту з правами адміністратора, а інша частина – учасниками сайту з правами розробника. Група створюється відповідно до інструкції, поданої в документації Microsoft 365.

У додатку SharePoint передбачено опцію надання різних варіантів доступу до інформаційних матеріалів сайту. Доступ надає адміністратор, оскільки має повний набір прав по роботі з сайтом. При цьому розробникам надається право додавати, редагувати та видаляти навчальні матеріали, а відвідувачам сайту – працювати з його ресурсами в режимі перегляду.

Бібліотека сайту призначена для зберігання документів, навчально-методичних та інших інформаційних матеріалів. У додатку вона організована у вигляді структури, що містить папки та файли. Така структура SharePoint дозволяє систематизувати інформаційні матеріали, додавати нові, а також видаляти матеріали, які втратили свою актуальність. Найчастіше структуру бібліотеки формують адміністратори, а наповнюють її інформацією – розробники. Конкретно при створенні сайту навчальної аптеки структура бібліотеки має відповідати організаційній структурі реальної аптеки, яка регулюється певними нормативно-правовими документами.

Сторінка web-сайту – це одна із складових частин web-ресурсу, яка має власну унікальну адресу. Сторінки сайту створює адміністратор, використовуючи спеціальні інструменти додатку SharePoint. Елементами сторінки є стандартні блоки – web-частини. Кожен тип web-частини – це контейнер для певного типу вмісту: текст, зображення, список, діаграма тощо. Наповнення сторінки називається контентом. Контент кожної сторінки повинен відповідати її призначенню у загальній структурі сайту.

Меню навігації - це згрупований набір посилань з назвами розділів, який дозволяє здійснювати швидкий перехід до сторінок web-сайту та до документів. Організація меню входить до функцій адміністратора web-сайту.

Виходом інформаційної моделі є інформація у вигляді контенту web-сайту. Таким чином побудована інформаційна модель є основою створення сайту навчальної аптеки, який в умовах онлайн навчання та воєнного стану є корисним інструментом для підвищення якості знань студентів.

Література

1. Рижов О. А., Страхова О. П., Іванькова Н. А., Нессонова М. Н., Комп'ютерне моделювання у фармації: підручник для студентів 4 курсу фармацевтичного факультету – Запоріжжя : ЗДМУ, 2021.

2. Рижов О.А., Пишнограєв Ю.М., Інформаційне забезпечення навчального процесу та наукової діяльності за допомогою сервісів Microsoft 365: навч.-метод. посіб. для наук.-пед. працівників ЗДМФУ – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2023. – 85 с.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Подсевахіна С.Л., Паламарчук О.І., Чабанна О.С., Мирний Д.П.

Кафедра внутрішніх хвороб ННПО ЗДМФУ

Ключові слова: інноваційні технології, дистанційне навчання, воєнний стан, медична освіта, симуляційний метод навчання

Інновації в медичному секторі продовжують розвиватися і впроваджуватися, покращуючи свою якість, і у зв'язку з цим традиційна освіта медичних працівників постійно змінюється, все більше включаючи інновації як основний принцип навчання фахівців. Донедавна таке поняття, як дистанційне навчання (ДО) було прийнятно тільки в гуманітарних вузах, де той, хто навчався, міг самостійно отримувати знання. У медичних вузах ДО стало прийнятним лише під час пандемії COVID-19 та запровадження військового стану у 2022 році [1]. Однак досі актуальним є питання: ДО – це форма навчання чи технологія? Що є серйозною проблемою, тому що від розуміння цього питання залежать стратегія, тактика реалізації ДО, а, відповідно, і підготовка викладачів до роботи в ДО.

В даний час дослідниками та практиками ДО дані такі його основні визначення. ДО – «це синтетична, інтегральна гуманістична форма навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних та нових інформаційних технологій та їх технічних засобів, що застосовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, діалогового обміну між викладачем та учнем, причому процес навчання у загальному випадку некритичний до їхнього розташування у просторі та в часі, а також до конкретної освітньої установи». ДО – «форма навчання, при якій взаємодія вчителя і учнів та учнів між собою відбувається на відстані та відображає всі притаманні учбовому процесу компоненти (мету, вміст, методи, організаційні форми, засоби навчання), реалізуємі за допомогою засобами інтернет-технологій або іншими засобами, які передбачають інтерактивність» Інші автори вважають, що ДО – це «технологія навчання з відривом, коли викладач і учні фізично перебувають у різних місцях. Раніше дистанційне навчання означало заочне навчання. Нині це засіб навчання, використовує кейс-, ТВ- і мережеві технології навчання» [2].

Інформаційно-освітнє середовище ДО являє собою системно-організовану сукупність засобів передачі даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмного та організаційно-методичного забезпечення, орієнтовану на задоволення освітніх потреб користувачів. З вищенаведених визначень можна дійти невтішного висновку, що немає єдиного розуміння сутності ДО [3].